

پروتکل ایجاد کمیسیون آشتی و میانجیگری، مسئول تلاش برای حل هراختلاف که ممکن است بین کشورهای طرف کنوانسیون مبارزه با تبعیض درآموزش ایجاد شود

مصوب کنفرانس عمومی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد در ۱۰ دسامبر ۱۹۶۲

زمان به اجرا درآمدن: ۲۴ اکتبر ۱۹۶۸، مطابق ماده ۲۴

کنفرانس عمومی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد در نشست ۹ نوامبر تا ۱۲ دسامبر ۱۹۶۲ در پاریس، در اجلاس دوازدهم خود،

پس از تصویب کنوانسیون مبارزه با تبعیض در آموزش، در اجلاس یازدهم خود،
با علاقه به تسهیل اجرای آن کنوانسیون، و

با توجه به این که مهم است، به این منظور، کمیسیون آشتی و میانجیگری تشکیل شود که مسئول تلاش برای حل و فصل دوستانه هر اختلافی باشد که ممکن است بین کشورهای طرف کنوانسیون، در باره اعمال یا تفسیر آن به وجود آید،

این پروتکل را در دهمین روز دسامبر ۱۹۶۲ تصویب می کند.

ماده ۱

تحت حمایت و به سرپرستی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد کمیسیون آشتی و میانجیگری، که پس از این با عنوان کمیسیون به آن اشاره می شود، ایجاد می گردد تا مسئول تلاش برای حل و فصل دوستانه اختلاف بین کشورهای طرف کنوانسیون ضد تبعیض در آموزش باشد، که پس از این به عنوان کنوانسیون، مربوط به اعمال یا تفسیر کنوانسیون به آن اشاره می شود.

ماده ۲

۱- کمیسیون از یازده عضو تشکیل می شود که باید اشخاصی با بی طرفی شناخته شده و جایگاه اخلاقی عالی باشند و به وسیله کنفرانس عمومی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، که پس از این به آن به عنوان کنفرانس عمومی اشاره خواهد شد، انتخاب شده باشند.
۲- اعضای کمیسیون به عنوان شخصیت های مستقل خدمت خواهند کرد.

ماده ۳

۱- اعضای کمیسیون از فهرستی از اشخاص انتخاب می شوند که از سوی کشورهای طرف این کنوانسیون به این منظور نامزد شده اند. هر کشور پس از مشورت با کمیسیون ملی خود برای یونسکو، حد اکثر چهار نفر را نامزد می کند. این اشخاص باید شهروند کشورهای طرف این کنوانسیون باشند.

۲- حد اقل چهار ماه پیش از تاریخ برگزاری هراتخاباتی برای کمیسیون، مدیر کل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، که پس از این به وی با عنوان مدیر کل اشاره می شود، باید از کشورهای طرف پروتکل حاضر دعوت کند طی دو ماه اسامی نامزدهای خود را از میان اشخاص اشاره شده در پاراگراف یک همین ماده ارسال دارند. او فهرستی به ترتیب الفبا از اشخاصی آماده می کند که به این ترتیب نامزد شده اند و باید آن را حد اقل یک ماه پیش از برگزاری انتخابات به هیات اجرایی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، که پس از این به آن با عنوان هیات اجرایی اشاره می شود، و به کشورهای طرف کنوانسیون ارائه دهد. هیات اجرایی فهرست ذکر شده در فوق را، همراه با پیشنهاد هایی که خود ممکن است مفید تشخیص دهد به کنفرانس عمومی منتقل می کند که انتخاب اعضای کمیسیون را مطابق با رویه ای انجام می دهد که معمولاً در انتخاب دو یا سه نفر دنبال می کند.

ماده ۴

۱- کمیسیون نمی تواند نام بیش از یک شهروند از هرکشور را در فهرست بگنجانند.

۲- کنفرانس عمومی در انتخاب اعضای کمیسیون تلاش می کند اشخاص دارای صلاحیت در زمینه آموزش و دارای تجربه قضایی یا حقوقی به ویژه در سطح بین المللی را برگزیند. کنفرانس عمومی باید به برابری توزیع جغرافیایی اعضا و حضور شکل های گوناگون تمدن ها و نظام های حقوقی اصلی نیز توجه کند.

ماده ۵

اعضای کمیسیون برای یک دوره شش ساله انتخاب می شوند و در صورت تجدید نامزدی حق دارند دوباره انتخاب شوند. با این حال دوره کار چهار نفر از اعضای انتخاب شده در انتخابات اول در پایان دو سال، و دوره کار سه عضو دیگر در پایان چهار سال تمام می شود. بلافاصله پس از انتخابات اول، رئیس کنفرانس عمومی اسامی این اعضا را باقرعه انتخاب می کند.

ماده ۶

- ۱- در صورت فوت یا استعفای یک عضو کمیسیون، رئیس بلافاصله موضوع را به مدیر کل اطلاع می دهد که او باید خالی بودن کرسی را از تاریخ مرگ یا زمان قطعیت استعفا، اعلام کند.
- ۲- اگر، به تشخیص اکثریت سایر اعضا، عضو از کمیسیون به هر علتی غیر از غیبت موقت ازانجام وظیفه امتناع یا قادر به انجام وظایف خود نباشد رئیس کمیسیون باید به مدیر کل اطلاع دهد و از آن زمان خالی بودن کرسی چنین عضوی را اعلام کند.
- ۳- مدیر کل باید به کشورهای عضو سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد و هر کشور غیر عضو سازمان که بر اساس مفاد ماده ۲۳ به این پروتکل متعهد شده خالی شدن هر کرسی را که مطابق پاراگراف های ۱ و ۲ این ماده رخ داده اطلاع دهد.
- ۴- در هر یک از موارد پیش بینی شده در پاراگراف های ۱ و ۲ این ماده کنفرانس عمومی باید ترتیب انتخاب جایگزین عضوی را بدهد که کرسی او در بقیه دوره کارش خالی می ماند.

ماده ۷

بر اساس مفاد ماده ۶، هر عضو کمیسیون باید تا وقتی جانشین او انجام وظیفه اش را به عهده نگرفته به کار خود ادامه دهد.

ماده ۸

- ۱- اگر کمیسیون دارای عضوی باملیت کشوری نباشد که طرف اختلافی است که بر اساس مفاد ماده ۱۲ یا ۱۳ به آن ارجاع شده آن کشور، یا اگر بیش از یک کشور باشد، هریک از آن کشورها، می توانند شخصی را انتخاب کنند تا به عنوان عضو ویژه در کمیسیون حضور یابد.
- ۲- کشورهایی که به این ترتیب عضو ویژه انتخاب می کنند باید به ویژگی های ضروری اعضای کمیسیون بر مبنای ماده ۲ پاراگراف یک و ماده چهار پاراگراف های یک و ۲ توجه داشته باشند. هر عضو ویژه ای که به این ترتیب انتخاب می شود باید شهروند کشوری که وی را انتخاب می کند یا یک کشور طرف پروتکل باشد و به عنوان شخصیت مستقل خدمت کند.
- ۳- در صورتی که چند کشور طرف اختلاف منافع یکسانی داشته باشند برای انتخاب اعضای ویژه باید تنها یک طرف به حساب آورده شود. روش اجرای این ماده را نظام نامه داخلی کمیسیون مورد اشاره در ماده ۱۱ تعیین خواهد کرد.

ماده ۹

اعضای کمیسیون و اعضای ویژه ای که بر اساس مفاد ماده ۸ انتخاب می شوند بابت دوره ای که در کار کمیسیون شرکت می کنند از منابع سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد بر اساس شرایط تعیین شده به وسیله هیات اجرایی، فوق العاده سفر و مقرری روزانه دریافت می کنند.

ماده ۱۰

دبیر خانه کمیسیون از سوی مدیر کل تامین می گردد.

ماده ۱۱

- ۱- کمیسیون رئیس و معاون رئیس خود را برای یک دوره دو ساله انتخاب می کند که می توانند بار دیگر انتخاب شوند.
- ۲- کمیسیون می تواند نظام نامه خود را تدوین کند. اما در نظام نامه باید، از جمله، مسائل زیر در نظر گرفته شده باشند:

الف) دو سوم اعضا، از جمله اعضای ویژه، در صورتی که وجود داشته باشند، باید به حد نصاب برسند؛

ب) تصمیم های کمیسیون با رای اکثریت اعضا و نمایندگان ویژه حاضرگرفته می شوند و در صورت برابری آرای موافق و مخالف رای رئیس تعیین کننده خواهد بود؛

ج) اگر کشوری موضوعی را براساس ماده ۱۲ یا ۱۳ به کمیسیون ارجاع دهد:

اول- چنین کشوری ،کشوری که از آن شکایت شده ،وهرکشورطرف این پروتکل ،که شهروند آن در این جریان درگیراست می تواند مطالب واطلاعات کتبی به کمیسیون ارائه دهد؛

دوم- چنین کشوروکشوری که از آن شکایت شده حق دارند درجلسه طرح موضوع نماینده داشته باشند ومطالبی به صورت شفاهی ارائه دهند.

۲- کمیسیون ، درموقعیتی که نخست پیشنهاد می دهد نظام نامه خودرا تدوین کند ، باید متن پیشنهاد آن را برای کشور هایی که در آن زمان طرف پروتکل هستند ارسال دارد و این کشورها می توانند ظرف سه ماه هرمنظروپیشنهادی دارند عرضه کنند. کمیسیون باید هرزمان، هرکشور طرف پروتکل درخواست کند در نظام نامه خود بازنگری نماید.

ماده ۱۲

۱- اگر یک کشورطرف این پروتکل متوجه شود کشورطرف دیگر به ماده ای ازکنوانسیون عمل نمی کند می تواند موضوع را کتبا به آن ابلاغ نماید. کشوردریافت کننده ابلاغ ظرف سه ماه پس ازدریافت ابلاغیه باید توضیح یا بیانیه کتبی درباره موضوع به کشورشاکی بدهد ، که باید ، تا حد امکان مربوط به موضوع بوده ، و به رویه ها و داد خواهی های انجام شده ، یا در دست اجرا ، یا قابل دسترسی در باره موضوع اشاره کدد.

۲- اگر موضوع با مذاکرات دوجانبه یا براساس هررویه دیگر در دسترس آن ها ، ظرف شش ماه پس ازدریافت ازسوی کشوردریافت کننده ابلاغیه اول با رضایت دوطرف حل نشد، هر یک از دوکشورحق دارد موضوع را به کمیسیون ، با اطلاع قبلی به مدیرکل وبه کشوردیگر، ارجاع نماید.

۳- مفاد پاراگراف های پیشین نباید برحقوق کشورهای طرف برای توسل به ، مطابق با موافقت نامه های عمومی یا ویژه بین المللی حاکم بین آن ها ، رویه های دیگربرای حل اختلافات ازجمله ارجاع اختلافات با رضایت طرفین به دیوان دائمی حکمیت در لاهه اثربگذارد.

ماده ۱۳

از شروع هشتمین سال پس از به اجرا در آمدن این پروتکل می توان کمیسیون را مسئول تلاش برای حل و فصل هر اختلافی در باره اجرا یا تفسیر کنوانسیون دانست که بین کشور هایی بروزمی کند که طرف کنوانسیون هستند اما طرف این پروتکل ، یا همه مفاد آن نیستند، البته اگرکشورهای فوق موافقت کنند که چنین اختلافی را به کمیسیون ارجاع دهند. شرایطی که باید ازسوی کشورهای فوق برای رسیدن به توافق تحقق یابد به وسیله نظام نامه کمیسیون تعیین می شود.

ماده ۱۴

کمیسیون به موضوعی که براساس ماده ۱۲ یا ۱۳ این پروتکل به آن ارجاع شده فقط پس از آن رسیدگی می کند که اطمینان یافته باشد در مورد پرونده مورد بحث مطابق با اصول عموما پذیرفته شده حقوق بین الملل به همه دادخواهی های داخلی متوسل شده باشند.

ماده ۱۵

کمیسیون ، به استثنای پرونده هایی که عناصر(اطلاعات) جدید درباره آن ها به آن ارائه شده اند ، نباید به مسائلی رسیدگی کند که پیشتر به آن ها رسیدگی کرده است.

ماده ۱۶

کمیسیون در رابطه به هر مطلبی که به آن ارجاع شده می تواند ازکشورمربوطه بخواهد هر اطلاعات مناسب ومربوطه را عرضه دارد.

ماده ۱۷

۱- کمیسیون براساس مفاد ماده ۱۴ ، پس از کسب تمامی اطلاعاتی که تصور می کند ضروری است حقایق را معلوم می کند و به منظور یافتن راه حلی دوستانه برای موضوع بر مبنای احترام برای کنوانسیون بین کشورهای مربوطه میانجیگری می کند.

۲- کمیسیون در هر موردی گزارشی مطابق با مفاد پاراگراف ۳ زیر تهیه می کند که برای کشورهای مربوطه ارسال و سپس برای انتشار در اختیار مدیرکل گذاشته خواهد شد تهیه این گزارش در هیچ مورد نباید دیرتر از هجده ماه پس از تاریخ دریافت یادداشت مورد بحث ماده ۱۲ پاراگراف ۲ از سوی مدیرکل باشد. هنگامی که براساس ماده ۱۸ از دیوان بین المللی دادگستری نظرمشورتی خواسته می شود ، این محدودیت زمانی باید به صورتی مناسب تمدید شود.

۳- اگر راه حلی در چارچوب شرایط پاراگراف یک این ماده پیدا شد، کمیسیون گزارش خود را به بیانیه ای مختصر از واقعیات و راه حل به دست آمده محدود می کند. اگر چنین راه حلی پیدا نشد، کمیسیون گزارشی درباره واقعیات تهیه و در آن به توصیه هایی که به امید آشتی ارائه داده اشاره می کند. اگر تمامی یا بخشی از گزارش براساس اتفاق آرای همه اعضای کمیسیون نباشد هر عضو کمیسیون حق دارد نظر خود را به آن پیوست کند. نظرهای کتبی و شفاهی که از سوی طرف های پرونده مطابق ماده ۱۱ پاراگراف ۲ (ج) ابراز شده باید به گزارش پیوست شود.

ماده ۱۸

کمیسیون می تواند به هیات اجرایی یا به کنفرانس عمومی توصیه کند از دیوان بین المللی کیفری درخواست شود درباره هر مساله حقوقی مرتبط با یک موضوع مطرح شده در کمیسیون نظرمشورتی بدهد، مشروط بر این که این توصیه ظرف دو ماه پیش از گشایش یکی از جلسات آن ارائه شده باشد.

ماده ۱۹

کمیسیون به کنفرانس عمومی در هر یک از جلسات عادی آن گزارشی درباره فعالیت های خود ارائه می دهد که به وسیله هیات اجرایی به کنفرانس عمومی منتقل می شود.

ماده ۲۰

۱- مدیرکل نخستین جلسه کمیسیون را در مقر سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد ظرف سه ماه پس از پیشنهاد برگزاری آن از سوی کنفرانس عمومی تشکیل می دهد.

۲- جلسات بعدی کمیسیون هنگام ضرورت به وسیله رئیس کمیسیون تشکیل می شود. مدیرکل همه مطالب ارجاع شده به کمیسیون را مطابق مفاد این پروتکل به او و تمامی اعضای دیگر کمیسیون منتقل می سازد.

۳- با وجود پاراگراف ۲ این ماده ، هنگامی که حداقل یک سوم اعضای کمیسیون به این نتیجه برسند که کمیسیون باید موضوعی را براساس مفاد این پروتکل بررسی کند، رئیس بر مبنای این درخواست آن ها جلسه کمیسیون را به این منظور تشکیل می دهد.

ماده ۲۱

پروتکل حاضر به زبان های انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی تهیه شده که هر چهار متن از اعتبار یکسان برخوردارند.

ماده ۲۲

۱- این پروتکل باید در معرض تصویب یا پذیرش کشورهای عضو سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد که طرف کنوانسیون هستند ، قرار گیرد.

۲- اسناد تصویب یا پذیرش نزد مدیرکل امانت گذاشته می شود.

ماده ۲۳

۱- این پروتکل باید برای پیوستن همه کشورهای غیر عضو سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد که طرف کنوانسیون هستند باز باشد.

۲- عمل پیوستن با سپردن سند پیوستن به مدیرکل به اجرا در می آید.

ماده ۲۴

این پروتکل سه ماه پس از تاریخ سپردن پانزدهمین سند تصویب ، پذیرش یا پیوستن ، البته فقط در مورد کشورهای که سند های مربوطه خود را در آن تاریخ یا پیش از آن سپرده اند، به مورد اجرا گذاشته می شود. این پروتکل در مورد هر کشور دیگر سه ماه پس از سپردن سند تصویب ، پذیرش یا پیوستن آن به مورد اجرا گذاشته می شود.

ماده ۲۵

هر کشور می تواند در زمان تصویب، پذیرش یا پیوستن یا در هر زمانی پس از آن با اطلاع به مدیرکل اعلام نماید که موافقت می کند ، در مورد هر کشور دیگری که الزامات مشابه را می پذیرد ، پس از تهیه پیشنویس گزارش که در ماده ۱۷ پاراگراف ۳ پیش بینی شده ، هراختلاف تحت پوشش این پروتکل را که درباره آن هیچ راه حل دوستانه ای مطابق با ماده ۱۷ پاراگراف یک به دست نیامده ، به دیوان بین المللی کیفری ارجاع نماید.

ماده ۲۶

۱- هر کشور طرف این پروتکل می تواند آن را فسخ کند.
۲- اعلام فسخ باید به صورت سند کتبی نزد مدیر کل به امانت گذاشته شود.
۳- فسخ کنوانسیون به صورت خود به خود به دنبال فسخ این پروتکل انجام می شود.
۴- فسخ، دوازده ماه پس از دریافت سند فسخ به مورد اجرا گذاشته می شود(رسمیت می یابد). اما کشوری که پروتکل را فسخ می کند به مفاد آن در رابطه با هریک از موارد مربوط به آن که پیش از پایان محدودیت زمانی تصریح شده در این پاراگراف به کمیسیون ارجاع شده ، ملزم باقی می ماند.

ماده ۲۷

مدیر کل سپردن همه اسناد تصویب ، پذیرش و پیوستن را که در ماده ۲۲، ۲۳ پیش بینی شده ، واسناد اطلاعیه ها و فسخ هایی را که به ترتیب در ماده ۲۵ و ۲۶ پیش بینی شده ، به کشورهای عضو سازمان آموزشی ، علمی و فرهنگی ملل متحد، کشورهای غیرعضو آن که در ماده ۲۳ به آن ها اشاره شده ، وسازمان ملل اطلاع خواهد داد.

ماده ۲۸

به پیروی از ماده ۱۰۲ منشور ملل متحد ، این پروتکل به درخواست مدیرکل در دبیرخانه سازمان ملل ثبت می شود.

این متن در هیجدهمین روز دسامبر ۱۹۶۲، در دونسخه معتبر با امضای رئیس دوازدهمین جلسه کنفرانس عمومی ومدیرکل سازمان آموزشی ، علمی و فرهنگی ملل متحد در پاریس نوشته شده و به بایگانی این سازمان سپرده می شود ، ونسخه های اصلی گواهی شده آن برای همه کشورهای که در ماده ۱۲ و ۱۳ کنوانسیون ضد تبعیض در آموزش به آن ها اشاره شده و به سازمان ملل متحد تحویل داده می شود.

متن حاضر متن معتبر پروتکل است که به نجومقتضی از سوی کنفرانس عمومی سازمان آموزشی ، علمی و فرهنگی ملل متحد در جریان دوازدهمین اجلاس آن که در پاریس تشکیل شد در دوازدهمین روز دسامبر ۱۹۶۲ به پایان رسید، تصویب شد.

ما با حسن نیت در هیجدهمین روز دسامبر ۱۹۶۲ این سند را امضا کرده ایم.